

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Piotr Miklis

KNO.410.1.2.2025

Pani
Hanna Wróblewska
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa
Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 roku w części 24 – Kultura i ochrona
dziedzictwa narodowego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ¹ , ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Hanna Wróblewska, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego ² od dnia 13 maja 2024 r. Wcześniej Ministrem był Bartłomiej Sienkiewicz (od dnia 13 grudnia 2023 r. do dnia 13 maja 2024 r.).
Okres objęty kontrolą	Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmuje również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontrolerzy	1. Iwona Nowacka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/ 1/2025 z 7 stycznia 2025 r. 2. Piotr Rebizant, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/3/2025 z 7 stycznia 2025 r. 3. Agnieszka Chełmińska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/2/2025 z 7 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dalej: MKiDN, Ministerstwo.

² Dalej: Minister.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2024 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego. Ocenie podlegały w szczególności: – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań, – nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, w tym: a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek, b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.
Zakres kontroli	Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego. Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: – analiza porównawcza zrealizowanych dochodów budżetowych z planem i wykonaniem roku ubiegłego, – analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, – kontrola prawidłowości przeniesień planowanych wydatków dokonywanych w części 24 w trakcie roku budżetowego, – kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych, – kontrola prawidłowości dokonanych blokad, – kontrola przestrzegania ustalonych dla części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia, – kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerwy ogólnej i rezerw celowych, – szczegółowa analiza wybranej próby wydatków bieżących i inwestycyjnych dysponenta trzeciego stopnia, – szczegółowa analiza wydatków ponoszonych na działania promocyjne i reklamowe oraz usługi doradcze i eksperckie, – analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1530, ze zm., dalej: ufp.

- analiza stanu zobowiązań,
- przegląd analityczny ksiąg rachunkowych prowadzonych dla dysponenta części 24,
- szczegółowa kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analiza prawidłowości sporządzania wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległe i nadzorowane jednostki finansowane w ramach części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że wydatki były ponoszone z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych w części 24. Sprawozdania łączne sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek), a kwoty wykazane przez dysponenta trzeciego stopnia (Urząd obsługujący Ministra) wynikały z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzonych sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, przedstawiają one wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

Księgi rachunkowe dysponenta części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego prowadzono prawidłowo, z zachowaniem ciągłości i kompletności ewidencji operacji gospodarczych.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR	Dochody budżetowe
Opis stanu faktycznego	Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. kontrola dochodów budżetowych w części 24 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego. W ustawie budżetowej na rok 2024⁷ dochody budżetowe w części 24 zaplanowano w kwocie 9 543 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 54 426,4 tys. zł i były wyższe o 33 418,8 tys. zł od dochodów wykonanych w 2023 r. (21 007,6 tys. zł). Najwyższe dochody zrealizowano w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (50 238,8 tys. zł) i wynikały one głównie z wpływów ze zwrotów dotacji pobranych w nadmiernej wysokości, a także niewykorzystanych dotacji oraz płatności. W Urzędzie obsługującym Ministra (dysponenta trzeciego stopnia) dochody budżetowe na 2024 r. zaplanowano w kwocie 595 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 721,1 tys. zł, tj. o 126,1 tys. zł więcej niż planowano i o 259,6 tys. zł mniej niż zrealizowano w 2023 r. Największy udział w dochodach stanowiły wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych w wysokości 449,6 tys. zł, tj. 62,3% ogółu dochodów. Stan należności pozostałych do zapłaty w części 24 na koniec 2024 r. wyniósł łącznie 15 418,7 tys. zł, w tym 14 704,8 tys. zł stanowiły zaległości netto. Najwyższe należności, w tym zaległości, wystąpiły w dziale 801 – Oświata i wychowanie, a wyniosły odpowiednio: 9 290,6 tys. zł i 8 717,2 tys. zł (m.in. z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów, wpływy z pozostałych odsetek, z rozliczeń z lat ubiegłych). W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost kwoty należności o 10,4% (z 13 963,9 tys. zł), w tym zaległości o 11,4% (z 13 194,8 tys. zł). Na koniec 2024 r. w Urzędzie obsługującym Ministra stan należności pozostałych do zapłaty wyniósł 723,5 tys. zł, w tym zaległości netto 584,5 tys. zł. W porównaniu do roku 2023 należności były wyższe o 66 tys. zł, a zaległości o 102 tys. zł, tj. o 21%⁸.

⁶ Oceny częstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 122, ze zm.), dalej: ustawa budżetowa na rok 2024.

⁸ Z tego: największy procentowo wzrost w 2024 roku w rozdziale 92105 – Pozostałe zadania w zakresie kultury, w § 0640 (Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień), który wyniósł 86,7% w stosunku do 2023 roku, w rozdziałach 80195 – Pozostała działalność oraz 92105 – Pozostałe zadania w zakresie kultury, w § 0920 (Wpływy z pozostałych odsetek), gdzie stosunek wzrostu w 2024 roku do 2023 roku wyniósł odpowiednio 56,53% oraz 50,73%. W 2024 roku wystąpiły nowe należności w rozdziale 92105 – Pozostałe zadania w zakresie kultury, w § 0970 (Wpływy z różnych dochodów), które dotyczą rozwiązanych przez Departament Mecenatu Państwa umów stypendialnych, podlegających zwrotowi dla MKiDN. Ponadto w związku z podwyżką w roku 2024 miesięcznych świadczeń stypendialnych z 3,5 tys. zł do 4 tys. zł – kwoty dochodzonych należności wzrosły o 5 tys. zł za każdy miesiąc należnego do zwrotu stypendium.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2024 w części 24 zaplanowano wydatki w wysokości 8 154 536 tys. zł. Plan wydatków został zwiększony środkami rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 2 118 313,1 tys. zł⁹ oraz ze środków rezerwy ogólnej budżetu państwa w wysokości 250 000 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 10 529 162,1 tys. zł. Zrealizowane w 2024 r. wydatki wyniosły 10 029 647,7 tys. zł (95,3% planu po zmianach) i były wyższe o 3 398 482 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2023 r. (6 631 165,7 tys. zł). Najwyższe wydatki wykonano w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w wysokości 6 516 991,1 tys. zł (65% wydatków części 24), i w porównaniu do roku poprzedniego były one wyższe o 2 489 805,5 tys. zł, głównie poprzez wprowadzenie w 2024 r. wydatków w rozdziale 92104 – Działalność radiowa i telewizyjna, które zostały wykonane na koniec roku 2024 r. w wysokości 2 164 174,9 tys. zł¹⁰ (21,6% wydatków części 24).

Wydatki dysponenta trzeciego stopnia w 2024 r. zrealizowano w kwocie 187 787,1 tys. zł, tj. w 88% planu po zmianach (213 381,5 tys. zł) i były wyższe o 34 040,1 tys. zł (o 22,1%) niż wydatki dysponenta trzeciego stopnia zrealizowane w 2023 r. (tj. 153 747 tys. zł).

(akta kontroli str. 63-87, 1304-1323)

Środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa zostały przyznane w wysokości 250 000 tys. zł na działalność radiową i telewizyjną (rozdział 92104, § 2670 – Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych) w formie dotacji celowej, o której mowa w art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji¹¹ na dofinansowanie ustawowych zadań związanych z realizacją misji publicznej określonej w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Środki te zostały wydatkowane w wysokości 249 999,99 tys. zł.

Przyznanie środków z rezerwy ogólnej odbywało się na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z przeznaczeniem na dotację celową na wydatki bieżące dla Telewizji Polskiej Spółki Akcyjnej w likwidacji¹² oraz Polskiego Radia Spółki Akcyjnej w likwidacji¹³ i siedemnastu Regionalnych Rozgłośni Polskiego Radia Spółek Akcyjnych w likwidacji¹⁴ tytułem rekompensaty za utracone

⁹ 2 118 617,9 tys. zł przed korektą decyzji.

¹⁰ Wykonane w 92,4% w stosunku do planu, tj. 2 341 409,7 tys. zł. Środki niewykorzystane 177 234,8 tys. zł

¹¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1722, ze zm.

¹² Dalej: TVP S.A. w likwidacji, której przyznano środki w wysokości 220 000 tys. zł, wykonane w 100%.

¹³ Dalej: PR S.A. w likwidacji lub Polskiego Radia S.A., któremu przyznano środki w wysokości 10 000,01 tys. zł, wykonane w 100%.

¹⁴ Dalej: PR RR, którym przyznano środki w łącznej wysokości 19 999,99 tys. zł, które wydatkowano w 100%. Środki otrzymały: 1) PR RR w Krakowie Radio Kraków S.A. w likwidacji, 2) PR RR w Lublinie Radio Lublin S.A. w likwidacji, 3) PR RR w Białymstoku Radio Białystok S.A. w likwidacji, 4) PR RR

i należne ww. spółkom wpływy z opłat abonamentowych na dofinansowanie ich ustawowych zadań związanych z realizacją misji publicznej. Środki przyznano na podstawie art. 155 ust. 1 ufp, art. 31 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji oraz uchwał Rady Ministrów¹⁵. W ramach realizacji środków przyznanych z rezerwy ogólnej i dokonanych zwrotów środków niewykorzystanych Minister dokonał korekty decyzji przyznającej środki, realizując tym samym wniosek pokontrolny po kontroli P/24/001 pt. Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

(akta kontroli str. 334-439, 504-509, 1276)

Środki z rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 2 118 313,1 tys. zł (po korekcje), zostały wykorzystane w 83,6 %, tj. w kwocie 1 771 909,6 tys. zł¹⁶, w tym m.in. na:

- dotacje celowe, o których mowa w art. 31 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji na zapewnienie kontynuowania dofinansowania ustawowych zadań związanych z realizacją misji publicznej określonej w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, tj.: dla TVP S.A. w likwidacji (przyznane w wysokości 1 339 800 tys. zł, wykonane 1 169 411,2 tys. zł, Polskiego Radio S.A. w likwidacji (przyznane w wysokości 220 300 tys. zł, wykonane 218 785,2 tys. zł), 17 Rozgłośni Radiowych Polskiego Radia (przyznane w wysokości 164 900 tys. zł, wykonane 160 514,2 tys. zł);
- na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, realizację programu rządowego „Aktywna tablica” i Narodowego Programu

w Bydgoszczy Polskie Radio Pomorza i Kujaw S.A. w likwidacji, 5) PR RR w Gdańsku Radio Gdańsk S.A. w likwidacji, 6) PR RR w Katowicach Radio Katowice S.A. w likwidacji, 7) PR RR w Kielcach Radio Kielce S.A. w likwidacji, 8) PR RR w Koszalinie Radio Koszalin S.A. w likwidacji, 9) PR RR w Łodzi Radio Łódź S.A. w likwidacji, 10) PR RR w Olsztynie Radio Olsztyn S.A. w likwidacji, 11) PR RR w Opolu Radio Opole S.A. w likwidacji, 12) PR RR w Poznaniu Radio Poznań S.A. w likwidacji, 13) PR RR w Rzeszowie Polskie Radio Rzeszów S.A. w likwidacji, 14) PR RR w Szczecinie Radio Szczecin S.A. w likwidacji, 15) PR RR w Warszawie Radio dla Ciebie S.A. w likwidacji, 16) PR RR we Wrocławiu Radio Wrocław S.A. w likwidacji, 17) PR RR w Zielonej Górze Radio Zachód S.A. w likwidacji. Przyznane dotacje wykonano w łącznej wysokości 19 999,98 tys. zł.

¹⁵ Uchwałą nr 11/2024 Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie przyznania Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego z ogólnej rezerwy budżetowej środków finansowych z przeznaczeniem na dotację celową dla Telewizji Polskiej S.A. w likwidacji oraz Polskiego Radia S.A. w likwidacji i Regionalnych Rozgłośni Polskiego Radia S.A. w likwidacji na dofinansowanie ich ustawowych zadań związanych z realizacją misji publicznej (decyzja MF/FS2.4143.3.3.2024.MF.303 z dnia 27 lutego 2024 r. w kwocie 250 000 tys. zł), uchwałą nr 128 Rady Ministrów z dnia 23 października 2024 r. zmieniającą poprzednią uchwałę, oraz decyzją korygującą przyznaną kwotę 250.000 tys. zł do 199 891,20 tys. zł (decyzja MF/FS2.4143.3.3.2024.MF.303.K01 z dnia 30 października 2024), a następnie uchwałą nr 129 Rady Ministrów z dnia 23 października 2024 r. w sprawie przyznania Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego z ogólnej rezerwy budżetowej środków finansowych z przeznaczeniem na dotację celową dla Telewizji Polskiej S.A. w likwidacji oraz Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni w Szczecinie „Polskie Radio Szczecin” S.A. w likwidacji i Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni w Lublinie „Radio Lublin” S.A. w likwidacji na dofinansowanie ich ustawowych zadań związanych z realizacją misji publicznej decyzją MF/FS2.4143.3.27.2024.MF.4809 z dnia 1 listopada 2024 r. przyznanie środków w wysokości 50 108,8 tys. zł.

¹⁶ Wydatki na łączną kwotę 196 679,8 tys. zł zostały zablokowane na podstawie decyzji Ministra (z poz. 8 rezerwy celowej – w wysokości 172 938,9 tys. zł, z poz. 62 rezerwy celowej – 248,9 tys. zł, poz. 29 rezerwy celowej – 4 990 tys. zł, poz. 56 rezerwy celowej – 3 017 tys. zł, poz. 70 rezerwy celowej – 15 485 tys. zł).

Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 3 dla Centrum Edukacji Artystycznej w przyznanej wysokości 1 367,1 tys. zł (wydatkowano 1 289,5 tys. zł).

Poddane badaniu środki przeznaczone na zadania finansowane z rezerw celowych budżetu państwa na łączną kwotę 1 273 061,8 tys. zł (60% środków przyznanych w ramach rezerw celowych) zostały wykorzystane w wysokości 1 074 093 tys. zł. Badaniu poddano przyznanie środków z:

- poz. 8 rezerw celowych budżetu państwa¹⁷ na realizację zadań, o których mowa w art. 31 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji na zapewnienie kontynuowania dofinansowania ustawowych zadań związanych z realizacją misji publicznej w przyznanej wysokości 1 142 500 tys. zł, tj. 99,9% środków przyznanych z poz. 8 rezerw celowych¹⁸. Środki przyznano na podstawie decyzji Ministra Finansów po uprzedniej zmianie przeznaczenia środków z rezerw celowych (poz. 8)¹⁹, w tym 600 000 tys. zł przyznanych 18 kwietnia 2024 r., 425 000 tys. zł – 3 lipca 2024 r., 117 500 tys. zł – 28 września 2024 r. Środki wykorzystano w wysokości 969 229,8 tys. zł;
- poz. 70 rezerw celowych na inwestycje Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności²⁰ finansowane z wykorzystaniem środków pożyczki z Instrumentu Odbudowy i Zwiększenia Odporności w formie wsparcia o charakterze bezzwrotnym, przyznane w wysokości 127 320 tys. zł (pomniejszone o blokadę środków w wysokości 15 485 tys. zł) na realizację inwestycji A2.5.1 „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju”; środki wykorzystane w wysokości 104 547,3 tys. zł;
- poz. 56 rezerw celowych na sfinansowanie odpraw emerytalnych dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, którzy skorzystają z uprawnień emerytalnych na szczególnych zasadach, na podstawie art. 88a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.), środki przyznane w wysokości 3 241,7 tys. zł²¹; wykorzystane w wysokości 190,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 320-333, 504-509, 517-535, 1276)

Środki rezerw celowych przez dysponenta trzeciego stopnia zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem w łącznej kwocie 1 521,2 tys. zł (82,7% przyznanych) na:

- uzupełnienie wynagrodzeń pracowników MKiDN w ramach Pomocy Technicznej w Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w związku ze średniorocznym wskaźnikiem wzrostu

¹⁷ Przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej

¹⁸ Pozostałe środki z rezerwy celowej z poz. nr 8 przeznaczone były na wydatki u dysponenta trzeciego stopnia.

¹⁹ Na podstawie art. 154 ust. 1 i 9 ufp, art. 31 ust. 2 i ust 4 ustawy o radiofonii i telewizji, opinii nr 21 Komisji Finansów Publicznych do Ministra Finansów w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej uchwalonej na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2024 r., opinii nr 74 Komisji Finansów Publicznych w sprawie zmiany przeznaczenia rezerwy celowej uchwalonej na posiedzeniu w dniu 27 września 2024 r. (117 500 tys. zł)

²⁰ Dalej: KPO.

²¹ Blokada środków w wysokości 3 017 tys. zł w związku z rezygnacją wśród uprawnionych nauczycieli z możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę).

wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalonym w ustawie budżetowej na 2024 rok oraz uzupełnienie wynagrodzeń pracowników MKiDN w związku z realizacją Programu „KUTURA” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 w związku ze średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalonym w ustawie budżetowej na 2024 rok. (poz. 8) – z przyznanych środków w wysokości 774,4 tys. zł wydatkowano 742,4 tys. zł (95,9%);

- sfinansowanie w 2024 r. dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (poz. 20) – z przyznanych środków w wysokości 77,1 tys. zł wydatkowano 76,1 tys. zł (98,7%);
 - sfinansowanie zadań związanych z przygotowaniem i sprawowaniem Przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r. (poz. 62) – z przyznanych środków w wysokości 988 tys. zł wydatkowano 702,7 tys. zł (71%) oraz zablokowano środki w wysokości 248,9 tys. zł (25%).
- (akta kontroli str. 15-52, 1337-1342)

W 2024 r. Minister dokonał blokad planowanych wydatków w budżecie państwa w części 24 na łączną kwotę 373 094,1 tys. zł, w tym:

- 1) na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 ufp²² w łącznej kwocie 7 913,8 tys. zł²³ (siedem decyzji);
- 2) na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 ufp w łącznej kwocie 161 266,5 tys. zł²⁴ (29 decyzji);
- 3) na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 2 ufp w łącznej kwocie 203 913,8 tys. zł²⁵ (dziewięć decyzji).

(akta kontroli str. 536-551, 575-579)

²² Zgodnie z art. 177 ust. 1 ufp, w przypadku stwierdzenia opóźnień w realizacji zadań (pkt 2), nadmiaru posiadanych środków (pkt 3) może być podjęta decyzja o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych. Według art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp, decyzje o blokowaniu planowanych wydatków, w przypadkach określonych w ust. 1, podejmują dysponenti części budżetowych – w zakresie ich części budżetu państwa.

²³ W tym m.in. decyzja blokująca środki z tytułu m.in. niewykorzystanej dotacji podmiotowej przyznanej „Muzeum Pamięć i Tożsamość im. Św. Jana Pawła II w Toruniu (w organizacji) na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remont obiektów (4 999,2 tys. zł).

²⁴ W tym, m.in. trzy decyzje blokujące środki przyznane z rezerw celowych z poz. nr 8 w wysokości 10,9 tys. zł (oszczędności związane z nieobsadzeniem posiadanych etatów w pełnym wymiarze), z poz. nr 29 w kwocie 4 999 tys. zł (niepełne wykorzystanie środków na sfinansowanie podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli – Centrum Edukacji Artystycznej), z poz. nr 56 w kwocie 3 017 tys. zł (niewykorzystania środków z tytułu przechodzenia na wcześniejsze emerytury). Ponadto najwyższe kwoty dotyczą m.in.: blokad środków przyznanych na: realizację programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie” – blokada kwoty 64 380,1 tys. zł z dnia 17 grudnia 2024 r., na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE” – decyzja z dnia 16 lipca 2024 r. o blokadzie 26 000 tys. zł oraz z dnia 11 grudnia 2024 r. o blokadzie kwoty 15 980 tys. zł, na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”, decyzja z dnia 17 października 2024 r. o blokadzie kwoty 15 349,5 tys. zł, na realizację programu wieloletniego pn. „Budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 - Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” decyzja z dnia 16 lipca 2024 r. o blokadzie kwoty 6 677 tys. zł i z dnia 20 grudnia 2024 r. o blokadzie kwoty 2 548,8 tys. zł.

²⁵ W tym, m.in. dwie decyzje blokujące środki przyznane z rezerwy z poz. nr 8, w rozdziale 92104 – Działalność radiowa i telewizyjna, z przyczyny niewykorzystania środków, tj.: decyzja z dnia 23 grudnia 2024 r. o blokadzie 83 305,5 tys. zł, w tym: Telewizja Polska S.A. w likwidacji – 82 245,3 tys. zł, Polskie Radio S.A. w likwidacji – 35,9 tys. zł, sześć Regionalnych Rozgłośni Polskiego Radia S.A. w likwidacji – 1 024,4 tys. zł oraz decyzja z dnia 27 listopada 2024 r. w wysokości 89 622,4 tys. zł, w tym: Telewizja Polska S.A. w likwidacji – 88 143,5 tys. zł, Polskie Radio S.A. w likwidacji –

Na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (dział 921) wydatkowano łącznie 6 516 991,1 tys. zł (93,5% planu po zmianach), na oświatę i wychowanie (dział 801) wydatkowano 1 930 704,7 tys. zł (98,9% planu po zmianach), na szkolnictwo wyższe i naukę (dział 730) wydatkowano 1 338 420,6 tys. zł (99,96% planu po zmianach). Wydatki w pozostałych działach kształtowały się następująco: 750 – Administracja publiczna – 163 280,2 tys. zł (88,8% planu po zmianach), 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – 80 046 tys. zł (99,1%), 752 – Obrona narodowa – 134,6 tys. zł (73,1%), 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 70,4 tys. zł (50,3%).

Największą grupę zrealizowanych wydatków stanowiły wydatki na subwencje i dotacje (podmiotowe oraz celowe na wydatki bieżące) w łącznej wysokości 6 373 234 tys. zł, w tym na subwencje dla 19 uczelni artystycznych w wysokości 1 023 639 (100% planu), na dotacje podmiotowe dla 141 instytucji kultury²⁶ oraz pięciu państwowych osób prawnych²⁷ w łącznej wysokości 2 414 168,7 tys. zł.

Na wydatki bieżące jednostek budżetowych wydatkowano 2 235 789 tys. zł, tj. 98,3% planu po zmianach (2 273 538,5 tys. zł). Środki przeznaczone na prowadzenie działalności dwóch dysponentów drugiego stopnia (Centrum Edukacji Artystycznej i Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych) oraz 301 dysponentów trzeciego stopnia (w tym 266 szkół i placówek artystycznych).

Na wydatki majątkowe przeznaczono 1 397 850 tys. zł, tj. 86,5% planu po zmianach (1 616 660,3 tys. zł), w formie dotacji celowych w wysokości 1 270 492,6 tys. zł, tj. 85,6% planu po zmianach (1 483 551,6 tys. zł) oraz na wydatki inwestycyjne i wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych – 127 357,4 tys. zł (95,7% planu po zmianach).

Przeciętne zatrudnienie w cz. 24 w przeliczeniu na pełne etaty, w 2024 r. wyniosło 20 404 osób²⁸ i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2023 r. o 254 osoby²⁹. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto³⁰ w 2024 r. wynosiło 9 065,9 tys. zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2023 r. było wyższe o 1 889,02 zł, tj. o 26,3%.

(akta kontroli str. 1286-1290, 1297-1303, 1336)

W Urzędzie obsługującym Ministra (dział 750 i 801) przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło w 2024 r. 564 osoby, tj. o 40 osób więcej³¹ niż w 2023 r. Na wynagrodzenia w dziale 750 i 801 wydatkowano 100 479 tys. zł, tj. o 25 670,5 tys. zł więcej w porównaniu do 2023 r. Przeciętne miesięczne

1 478,9 tys. zł. Ponadto decyzja z dnia 28 grudnia 2024 r. blokująca środki przyznane z rezerwy z poz. nr 70 w rozdziale 92114, z przyczyny oszczędności na wydatkach bieżących w ramach Przedsięwzięć realizowanych przez ostatecznych odbiorców wsparcia inwestycji A2.5.1. realizowanej przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca (NIMiT).

²⁶ W 2023 r. 130 instytucji kultury.

²⁷ Tj.: Polski Instytut Sztuki Filmowej, Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego, Polskiej Agencji Prasowej S.A., Instytutu Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego, Fundacji – Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu.

²⁸ Dotyczy pracowników zatrudnionych w MKiDN oraz w instytucjach podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych (m.in. w archiwach państwowych, uczelniach i szkołach artystycznych).

²⁹ Najwyższy wzrost zatrudnienia (109 osób) odnotowano w dziale 801 – Oświata i wychowanie oraz w dziale 730 – Nauka (90 osób).

³⁰ Łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym.

³¹ Przyczyną wzrostu zatrudnienia było pozyskanie zwiększonej puli środków na wynagrodzenia, która pozwoliła zwiększyć atrakcyjność zatrudnienia w MKiDN.

wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w MKiDN wyniosło 14 846,1 zł i w porównaniu do 2023 r. było wyższe o 2 938,9 zł, tj. o 24,7%.

(akta kontroli str. 121-135)

W 2024 r. zawarto 33 umowy zlecenia na łączną kwotę 641 tys. zł, w tym na: zadania podstawowe – 28 umów na łączną kwotę 531,3 tys. zł, zadania pomocnicze – pięć umów na łączną kwotę 109,6 tys. zł oraz cztery umowy o dzieło na kwotę 67,7 tys. zł. W porównaniu do 2023 r. poniesiono niższe wydatki na umowy zlecenia o 9,8 tys. zł, które były wykonywane przez 12 osób mniej.

(akta kontroli str. 88-117, 136-144)

W 2024 r. zawarto 185 umów cywilno-prawnych na usługi doradcze i eksperckie na łączną kwotę 3 076 tys. zł. Badaniem objęto dziesięć zawartych umów na usługi doradcze i eksperckie na łączną kwotę 314,2 tys. zł, co stanowiło 10,2% ogółu zawartych umów (w tym dziewięć umów zlecenia na kwotę 301,7 tys. zł oraz jedną umowę o dzieło na kwotę 12,5 tys. zł). W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 88-117, 164-194)

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 16 931,1 tys. zł tj. 97% planu po zmianach, z czego w dziale 921 wydatkowano – 13 586,5 tys. zł³².

(akta kontroli str. 252-254)

Zobowiązania w części 24 na koniec 2024 r. wyniosły 134 654,3 tys. zł (w tym zobowiązania Urzędu obsługującego Ministra – 8 528,5 tys. zł) i w porównaniu do 2023 r. (103 900 tys. zł) były wyższe o 30 731,3 tys. zł. Zobowiązania wynikały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 1304-1323)

W Urzędzie obsługującym Ministra wystąpiły przypadki naliczenia i wypłacenia odsetek od nieterminowych płatności w wysokości 3,1 tys. zł³³.

Dyrektor Biura Finansów i Księgowości wyjaśniła, że wystawiane przez firmę telekomunikacyjną noty nie są efektem nieterminowych wpłat za wystawione faktury, lecz błędu systemowego T-mobile. Co miesiąc system generuje dla MKiDN notę odsetkową, po czym firma wysyła notę korygującą do naliczonych odsetek, w związku z czym MKiDN nie ma należności do zapłaty. Problem jest monitorowany, od wielu miesięcy trwa próba jego naprawienia przez firmę.

(akta kontroli str. 246-251)

Wydatki majątkowe Urzędu obsługującego Ministra wyniosły 4 240,6 tys. zł, tj. 87,8% planu po zmianach. W porównaniu do 2023 r. były one wyższe o 2 025,2 tys. zł. W planie rzeczowo-finansowym ujęto pierwotnie sześć zadań na

³² Do najważniejszych wydatków należały: wypłata stypendiów twórczych oraz stypendiów z zakresu upowszechniania kultury na 2024 r., nagrody pieniężne Ministra za przypadkowe odkrycie zabytków archeologicznych oraz doroczne nagrody Ministra.

³³ Odsetki w wysokości: 1463,26 zł wypłacone w związku z odprawą z tytułu wygaśnięcia stosunku pracy; 1 331,80 zł z tytułu wyrównania dodatku stażowego; 7,88 zł wypłacone zostały odsetki z tytułu nieterminowej płatności dwóch faktur wskazanych w Nocie Odsetkowej NO00004/01/2024 wystawionej przez Miasto Stołeczne Warszawa; 299,00 zł w związku z pismem z ZUS dotyczącym prawidłowego schematu podlegania ubezpieczeniom i powstaniem niedopłaty składek na ubezpieczenie społeczne.

kwotę 4 431 tys. zł. W trakcie roku wprowadzono pięć nowych zadań oraz zrezygnowano z jednego. W 2024 r. zrealizowano w całości dziewięć zadań³⁴.

(akta kontroli str. 15-18, 145-163)

Badaniem objęto cztery decyzje blokujące środki w łącznej wysokości 191 772,2 tys. zł³⁵ (51,4% dokonanych blokad w budżecie państwa cz. 24). Blokad dotyczyły środków niewykorzystanych z dotacji przyznanych: TVP S.A. w likwidacji, Polskiemu Radio S.A. w likwidacji na działalność radiową i telewizyjną, Narodowemu Instytutowi Muzyki i Tańca³⁶ na *Przedsięwzięcia realizowane przez Ostatecznych Odbiorców Wsparcia (OOW) Inwestycji A2.5.1.* oraz środków przekazanych Centrum Edukacji Artystycznej dla nauczycieli szkół artystycznych uprawnionych do przechodzenia na wcześniejsze emerytury. Przyczyną dokonania blokad w badanej próbie były informacje od jednostek o niewykorzystaniu przyznanych w pełnej wysokości środków finansowych umów dotacyjnych oraz środków finansowych z tytułu rezygnacji nauczycieli z przechodzenia na wcześniejsze emerytury.

Departament Finansowy podejmował działania w celu pozyskania informacji o wysokości niewykorzystanych środków celem dokonania blokady planowanych wydatków w przypadku stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków. Minister dokonywał blokad niezwłocznie po powzięciu informacji, że dany wydatek nie będzie realizowany.

(akta kontroli str. 536-551, 575-579, 1261-1267)

Badaniem objęto wykorzystanie w 2024 r. środków na dotacje celowe w wysokości 1 837 899,5 tys. zł³⁷ (43,6% dotacji celowych) i trzy dotacje podmiotowe w łącznej wysokości 136 481,7 tys. zł³⁸ (5,7% dotacji podmiotowych). Dotacje celowe objęte badaniem:

³⁴ W tym m. in. wdrożono System Obsługi Programów Narodowego Centrum Kultury na potrzeby Ministra; przebudowano infrastrukturę teletechniczną pomieszczeń parteru i piwnicy wraz z przebudową elementów konstrukcyjnych w północnym skrzydle budynku Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy ul. Krakowskie Przedmieście 15 w Warszawie; zakupiono urządzenia sieciowe i serwerowe; zakupiono serwerownię kontenerową - Radziejowice; zakupiono mobilny sprzęt komputerowy; zakupiono urządzenia wielofunkcyjne; zakupiono trzy wysokowydajne skanery na potrzeby pracy biurowej kancelarii głównej MKiDN oraz składu chronologicznego; zakupiono dwie mównice konferencyjne; zakupiono stylizowane wyposażenie siedziby Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy ul. Krakowskie Przedmieście 15.

³⁵ Decyzja Ministra w sprawie blokowania planowanych na rok 2024 wydatków, tj.: nr 24.4143.12.7.2024.BD z dnia 27 listopada 2024 r. w wysokości 3 017 tys. zł (niewykorzystanie środków z tytułu przechodzenia na wcześniejsze emerytury nauczycieli), nr 24.4143.12.31.2024.BD z 23 grudnia 2024 r. w wysokości 83 305,5 tys. zł (środki niewykorzystane z rozliczenia dotacji, pozyskane z rezerwy poz. 8), nr 24.4143.12.9.2024.BD z 27 listopada 2024 r. w wysokości 89 622,4 tys. zł (środki niewykorzystane z rozliczenia dotacji pozyskane z rezerwy poz. 8), nr 24.4143.12.42.2024.BD z dnia 28 grudnia 2024 r. w wysokości 15 485 tys. zł (środki niewykorzystane z przyznanej dotacji w ramach środków pozyskanych z rezerwy poz. 70).

³⁶ Dalej: NIMiT.

³⁷ Umowę dotacji celowej dla TVP S.A. w likwidacji: nr 1 z dnia 28 lutego 2024 r. na kwotę dofinansowania 220.000.000 zł, nr 20 z dnia 24 kwietnia 2024 r. na kwotę dofinansowania 480.000.000 zł, nr 39 z dnia 5 lipca 2024 r. na kwotę dofinansowania 320.000.000 zł, nr 59 z dnia 9 września 2024 r. na kwotę dofinansowania 290 817,2 tys. zł, nr 72 na kwotę dofinansowania 539 800 tys. zł, nr 91 na kwotę dofinansowania w wysokości 49 848,8 tys. zł, umowę dotacji celowej na zadanie pn. "Zakup Biblioteki Ordynacji Zamojskiej od spadkobierców Jana Zamoyskiego" w wysokości 55 100 tys. zł., umowy na dofinansowanie wydatków bieżących dotyczących Przedsięwzięć w ramach „Inwestycji A.2.5.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększenia Odporności na kwotę dofinansowania 127 320 tys. zł.

³⁸ Dla Filharmonii Narodowej w wysokości 58 655 tys. zł, Teatru Narodowego w wysokości 45 705 tys. zł, Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina w wysokości 32 121,7 tys. zł.

- dotacja celowa dla Biblioteki Narodowej na podstawie umowy nr 33/DF-V/EK/2024 z dnia 9 lutego 2024 r. na zadanie pn. „Zakup Biblioteki Ordynacji Zamojskiej od spadkobierców Jana Zamoyskiego” w wysokości 55 000 tys. zł została rozliczona w pełnej wysokości z przyznaných środków Ministra. Realizacja zadania poprzedzona była m.in.: czynnościami w zakresie weryfikacji uwarunkowań prawnych zarówno po stronie Biblioteki Narodowej jak i po stronie Ministra. W ramach realizowanego zadania w terminie od dnia 5 kwietnia 2024 r. do dnia 30 kwietnia 2024 r. została przeprowadzona kontrola przez Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli MKiDN. Zakres kontroli obejmował wycenę, proces negocjacji oraz zakup kolekcji Biblioteki Ordynacji Zamojskiej w latach 2022-2024³⁹. Umowa przedłożona do badania została rozliczona zgodnie z jej warunkami i w terminie, zgodnie z zakresem rzeczowym przedmiotu umowy;
- dotacja celowa dla NIMiT – umowa nr 5/DF-IV/2024 r. na dofinansowanie wydatków bieżących dotyczących Przedsięwzięć w ramach Inwestycji A.2.5.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększenia Odporności na kwotę dofinansowania 127 320 tys. zł (środki przyznane decyzją Ministra Finansów z dnia 27 września 2024 r. z rezerw celowych poz. 70) została uruchomiona na wniosek NIMiT w wysokości 111 835 tys. zł. Pozostała część środków tj.: 15 485 tys. zł została w grudniu 2024 r. zgłoszona do blokady. Sprawozdanie z realizacji umowy nie zostało przedłożone przez NIMiT w terminie wynikającym z umowy⁴⁰. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych dotacja nie została rozliczona;
- dotacje celowe dla TVP S.A. w likwidacji⁴¹ zostały udzielone na zadania związane z realizacją misji publicznej określonej w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji poprzez udzielenie dotacji celowej określonych w art. 31 ust. 2 i dla umów obowiązujących od września 2024 r. określonych w art. 31 ust. 2 i 4 tej ustaw. Na zadania realizowane przez TVP S.A. w likwidacji przyznano łącznie 1 900 466,04 tys. zł, środki wydatkowane stanowiły 88,3%, tj. w wysokości 1 678 227 tys. zł. Środki zwrócone wyniosły łącznie 222 239 tys. zł. Środki na realizację ww. zadań pozyskane zostały z rezerwy ogólnej (220 000 tys. zł), rezerw celowych (1 339 800 tys. zł), oraz ze środków wygospodarowanych z budżetu części 24 (290 817,2 tys. zł). W związku z pozyskiwaniem środków z różnych źródeł i w odstępstwach czasowych ich pozyskania dotacje zostały udzielone w ramach sześciu umów:
 - 1) nr 1/DN/DF-VII/2024 z 28 lutego 2024 r. na kwotę dofinansowania 220 000 tys. zł, kwota wydatkowana 170 151,2 tys. zł, kwota zwrócona z tytułu niewykorzystanej dotacji w wysokości 49 848,8 tys. zł (2 września 2024 r., tj. po 140 dniach od terminu wynikającego z umowy⁴²) oraz zwrot odsetek od zaległości podatkowych⁴³

³⁹ https://bip.mkidn.gov.pl/media/docs/2024_pliki/kontrole/20241016_Sprawozdanie_z_kontroli_BN_-_anonimizacja.pdf

⁴⁰ Do NIMiT pismo wzywające o przedłożenie rozliczenia umowy, również maile, upomnienia z uwagi na brak prawidłowo sporządzonych przez NIMiT dokumentów sprawozdawczych. Departament nadzorujący przekazał rozliczenie umowy po korektach złożonych przez NIMiT do Departamentu Finansowego celem dokonania ostatecznej weryfikacji i rozliczenia dotacji.

⁴¹ Dalej: Spółka.

⁴² Tj. w terminie nie dłuższym niż 15 dni od zakończenia zadania, który w umowie został określony do dnia 31 marca 2024 r. Rozliczenie dotacji Spółka przekazała do Ministerstwa dnia 31 lipca 2024 r. w terminie wynikającym z umowy.

⁴³ Dalej: odsetki.

- w wysokości 2 772,4 tys. zł od zwrotu niewykorzystanej dotacji po terminie (dokonany 2 września 2024 r.),
- 2) nr 20/DNW/DF-VII/2024 z 24 kwietnia 2024 r. na kwotę dofinansowania 480 000 tys. zł, kwota wydatkowana 391 856,5 tys. zł, kwota zwrócona z tytułu niewykorzystanej dotacji w wysokości 88 143,5 tys. zł (11 października 2024 r., tj. po 88 dniach od terminu wynikającego z umowy⁴⁴) oraz odsetki w wysokości 3 081,4 tys. zł od zwrotu niewykorzystanej dotacji po terminie (wpłacone 11 października 2024 r.),
 - 3) nr 39/DNW/DF-VII/2024 z 5 lipca 2024 r. na kwotę dofinansowania 320 000 tys. zł, kwota wydatkowana 237 754,8 tys. zł, kwota zwrócona z tytułu niewykorzystanej dotacji w wysokości 82 245,2 tys. zł (28 listopada 2024 r., tj. po 73 dniach od terminu wynikającego z umowy⁴⁵) oraz odsetki w wysokości 2 385,1 tys. zł od zwrotu niewykorzystanej dotacji po terminie (wpłacone 28 listopada 2024 r.),
 - 4) nr 59/DNW/DF-VII/2024 z 9 września 2024 r. na kwotę dofinansowania 290 817,2 tys. zł wydatkowana w pełnej wysokości,
 - 5) nr 72/DNW/DF-VII/2024 z 2 października 2024 r. na kwotę dofinansowania 539 800 tys. zł, rozliczona w wysokości 537 798,6 tys. zł, zwrot w wysokości 2 001,4 tys. zł z tytułu przekroczenia limitu określonego w umowie z przeznaczeniem na dany rodzaj kosztu (zwrotu dokonano 25 marca 2024 r., tj. po wezwaniu Ministra do zwrotu środków niewykorzystanych) oraz również o naliczone odsetki od zwrotu dotacji po terminie, tj. w wysokości 54,9 tys. zł (zwrotu dokonano 25 marca 2024 r.),
 - 6) nr 91/DNW/DF-VII/2024 z 9 listopada na kwotę dofinansowania w wysokości 49 848,8 tys. zł rozliczono w pełnej wysokości.

W związku z nieterminowym przekazywaniem zwrotów naliczone zostały odsetki jak od zaległości podatkowych w łącznej wysokości 8 293,8 tys. zł, które przez Spółkę zostały wraz z środkami niewykorzystanymi zwrócone na rachunek bankowy Ministerstwa.

W raportach z realizacji zadań Spółka wskazała m.in. na przyczyny niewykorzystania środków, w tym do rozliczenia umowy nr 39/DNW/DF-VII/2024, tj. m.in. że *we wszystkich pozycjach kosztorysu nie zostały wydatkowane środki z MKiDN. Różnica pomiędzy wykonaniem, a planem wynika przede wszystkim z zapłaty należnego podatku VAT w wysokości 14,1 mln. zł oraz konieczności spłaty kredytu na rachunku bieżącym w wysokości 130 mln zł, których to wydatków poniesionych na realizację misji Spółka nie mogła zakwalifikować do rozliczenia niniejszej umowy.*

Powyższe dotacje celowe dla TVP S.A. w likwidacji zostały rozliczone przez Ministra w terminie i na zadania wykazane w kosztorysie załączonym do umowy⁴⁶, na podstawie przedłożonych w terminie przez likwidatora TVP S.A.

⁴⁴ Tj. w terminie nie dłuższym niż 15 dni od zakończenia zadania, który w umowie został określony do dnia 30 czerwca 2024 r. Rozliczenie dotacji Spółka przekazała do Ministerstwa dnia 30 września 2024 r. w terminie wynikającym z umowy.

⁴⁵ Tj. w terminie nie dłuższym niż 15 dni od zakończenia zadania, który w umowie został określony do dnia 31 sierpnia 2024 r. Rozliczenie dotacji Spółka przekazała do Ministerstwa dnia 30 października 2024 r. w terminie wynikającym z umowy.

⁴⁶ M.in. na koszty tworzenia i rozpowszechniania programów ogólnokrajowych, wyspecjalizowanych, programów regionalnych, kosztów usług technologicznych i utrzymania emisji (w umowie nr 59/DNW/DF-VII/2024)

w likwidacji raportów z realizacji zadania wraz z raportami biegłego rewidenta z badania wykorzystania środków finansowych Ministra pod względem zgodności ze stanem faktycznym oraz przeznaczeniem określonym w umowie.

W odniesieniu do środków niewykorzystanych przez ww. Spółkę, w przypadku braku informacji o zwrocie środków niewykorzystanych, pisemnie informowano Spółkę o konieczności dokonania zwrotu środków niewykorzystanych, złożenia wyjaśnień dot. przyczyn niewykorzystania środków, czy realizacji poszczególnych zadań (tj.: m.in.: 7 sierpnia 2024 r., 23 października 2024 r., 20 marca 2025 r.). Z wyjaśnień wynikało, m.in. że różnica pomiędzy wykonaniem a planem wynikała przede wszystkim z braku możliwości ujęcia w rozliczeniu pełnych kosztów realizacji misji publicznej, tj. ujęcia w rozliczeniu tylko wydatków zaewidencjonowanych w okresie wynikającym z umowy, tj. do umowy nr 1/DN/DF-VII/2024.

(akta kontroli str. 922-1260, 1273-1276, 1710-1751)

Dotacje podmiotowe zostały rozliczone w wysokościach przyznanych w zawiadomieniach o przyznanych dotacjach podmiotowych, na podstawie kart rozliczeń dotacji podmiotowej⁴⁷, przekazanych w terminach i procedurach wynikających z zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa⁴⁸.

(akta kontroli str. 895-921)

Szczegółowym badaniem objęto próbę wydatków poniesionych w ramach grup ekonomicznych: wydatki bieżące jednostek budżetowych (pozapłacowe) i wydatki majątkowe w łącznej kwocie 13 346,9 tys. zł wylosowane z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki (Urzędu obsługującego Ministra), z zastosowaniem metody MUS⁴⁹ oraz dobranych celowo, co stanowiło 20,2% wydatków dysponenta trzeciego stopnia⁵⁰. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 15-18, 195-218)

Badaniem objęto wydatki na działania promocyjne i reklamowe w wysokości 302,3 tys. zł, tj. 34% wydatków wykazanych na te działania, które w 2024 r. wyniosły 891,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 4-14, 219-243, 271, 1343-1347)

Zgodnie z art. 175 ust. 1 pkt 1-4 ufp dysponenti części budżetowych sprawują nadzór oraz kontrolę: nad całością gospodarki finansowej podległych im jednostek organizacyjnych, w tym nad dokonywaniem przez te jednostki wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków oraz realizacją właściwych procedur; wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa; realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa; efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów. W celu realizacji działań nadzorczych i kontrolnych w 2024 r. obowiązywało zarządzenie

⁴⁷ Na podstawie m.in. zrealizowanych zadań jednostki w okresie sprawozdawczym, wykonania w zakresie planu finansowego, również w układzie zadaniowym, wynagrodzeń.

⁴⁸ Dz. Urz. MKiDN poz. 4 (dalej: zarządzenie Ministra w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa).

⁴⁹ Z ang. Monetary Unit Sampling – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

⁵⁰ Po wyeliminowaniu wydatków płacowych.

Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa z dnia 11 stycznia 2024 r.⁵¹
(akta kontroli str. 740-895)

W 2024 r. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli w MKiDN przeprowadziło 19 kontroli w podległych/nadzorowanych jednostkach, których przedmiotem była problematyka wydatkowania środków publicznych. Wyniki kontroli zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej MKiDN.
(akta kontroli str. 710-739)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W 2024 r. budżet środków europejskich w części 24 obejmował środki na finansowanie projektów w ramach: Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020” (POLiŚ), Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego III Perspektywa Finansowa (MFEOG), w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego III Perspektywa Finansowa (NMF).

W ustawie budżetowej na rok 2024 zaplanowano wydatki budżetu środków europejskich w części 24 w wysokości 109 569 tys. zł. Kwota ta została zwiększona środkami z rezerw celowych (poz. 98) w wysokości 72 931,6 tys. zł. Środki z rezerw celowych zostały wykorzystane w wysokości 63 064,1 tys. zł, a kwota 12 409,9 tys. zł została zablokowana na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 ufp (sześć decyzji), w tym dwie decyzje blokujące środki przyznane z rezerw z poz. 98 w wysokości 9 864 tys. zł. Przyczyną blokad były niezrealizowane wydatki na realizację projektów w ramach POLiŚ i realizacji projektów w ramach VII priorytetu FEnIKS 2021-2027.

Zrealizowane wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 141 316,2 tys. zł tj. 77,4% planu po zmianach, z czego 67 135 tys. zł dotyczyło realizacji projektów w ramach FEnIKS, 51 344 tys. zł w ramach POLiŚ, 22 064 tys. zł – w ramach MFEOG, 592 tys. zł w ramach FERS, 182 tys. zł w ramach NMF.

Największe wydatki poniesiono w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w wysokości 128 783 tys. zł, które wykonano w 76%.

(akta kontroli str. 310-316)

W Urzędzie obsługującym Ministra zaplanowano wydatki środków europejskich w kwocie 722 tys. zł, wykonanie wyniosło 0 zł tj. 0,0% planu. Środki zostały zgłoszone do blokady z uwagi na późne ogłoszenie naboru do Pomocy Technicznej Programu FEnIKS oraz braku podpisanej do 31 grudnia 2024 r. umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 63-87, 244-251)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁵¹ Dz. Urz. MKiDN poz. 4.

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1 Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego i sprawozdań jednostkowych dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia (Urzędu obsługującego Ministra):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej oraz wydatków ze środków pochodzących z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przeznaczonych na wsparcie o charakterze bezzwrotnym (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 24 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych, podległych i nadzorowanych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 1371-1440, 1570-1708)

3.2 Księgi rachunkowe dysponenta części

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta części przeprowadzono na próbie 125 zapisów księgowych o łącznej wartości 59 498,4 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną, która została uzupełniona 16 zapisami o łącznej wartości 14 952,4 tys. zł (w tym zapisy korygujące i ujemne na kwotę 26 037 tys. zł) wyselekcjonowanymi na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych, obejmującego 83 482 zapisów księgowych. Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych.

W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi

należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań dysponenta części prowadzone były nieprawidłowo.

(akta kontroli str. 1441-1569)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych w części 24. Sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzonych sprawozdań. Dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze we właściwy sposób ujęto w księgach rachunkowych.

OBSZAR

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 3 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁵² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania.

Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 10 kwietnia 2025 r.

Wiceprezes

Najwyższej Izby Kontroli

Piotr Miklis

/podpisano elektronicznie/

⁵² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.